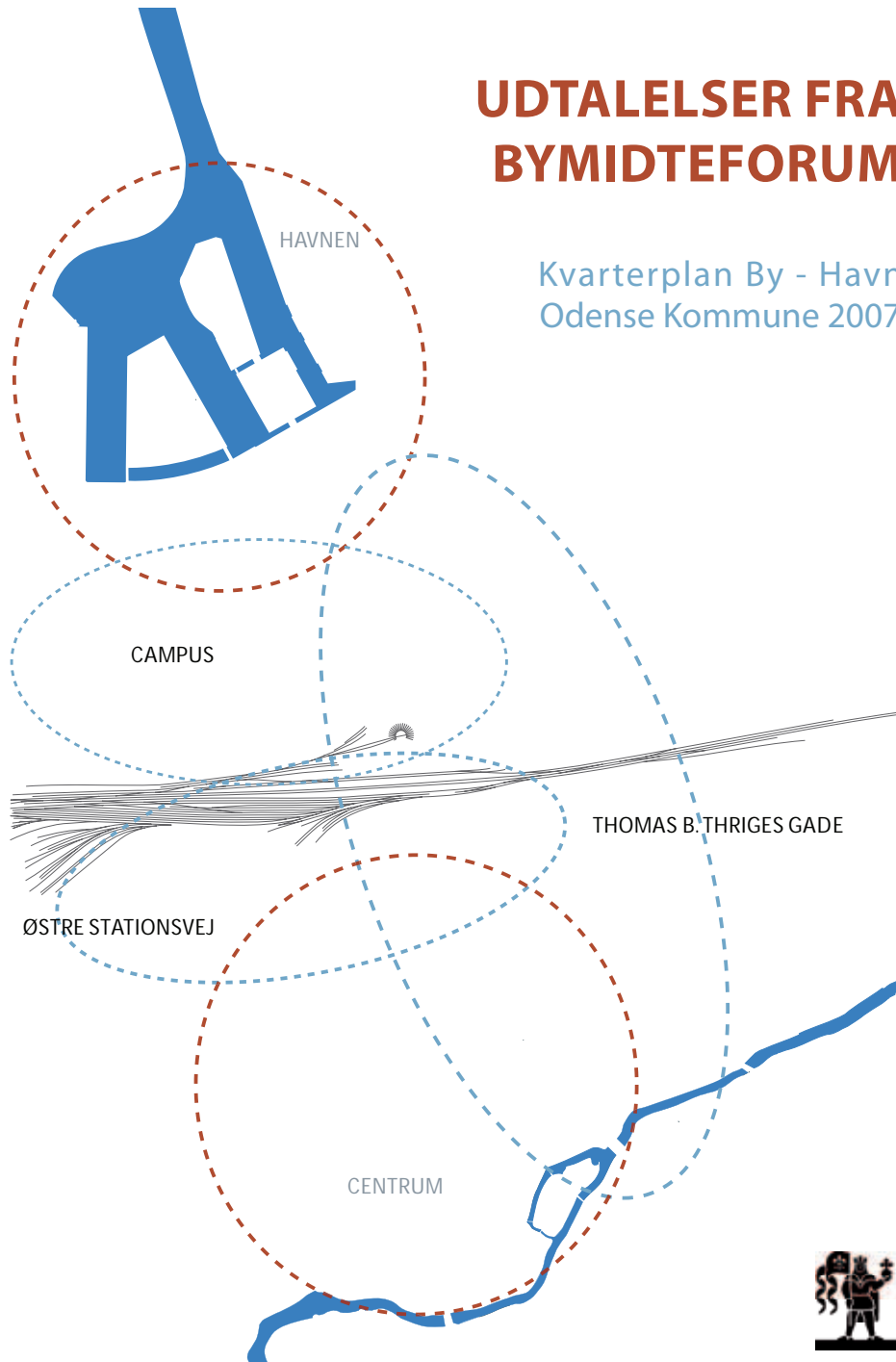

UDTALELSER FRA BYMIDTEFORUM

Kvarterplan By - Havn
Odense Kommune 2007

Arbejdet i bymidteforum

Som et led i offentlighedsfasen om Kvarterplan By – Havn har Odense Kommune inviteret repræsentanter for Odenses mange foreninger og organisationer til at deltage i et Bymidteforum.

Bymidteforum har gennemført tre workshops, hvor kvarterplanens mange forslag er blevet diskuteret og kritiseret.

Den overordnede vision i kvarterplanen er at skabe en sammenhængende midtby med bylivet i fokus og centrum og havn som vigtige elementer.

Bymidteforum har fået præsenteret kvarterplanens indhold af borgmester Jan Boye og rådmand Anker Boye.

Herudover har der været inspirerende oplæg fra fagpersoner:

- Om byplaner, bylivsgeneratorer, flows og forbindelser ved Ellen Braa, lektor ved Arkitektskolen i Århus
- Om Odenses trafiksystem ved Troels Andersen, trafikplanlægger ved Odense Kommune
- Om byrum, bevægelse og idræt ved Rene Kural, leder af Center for Idræt og Arkitektur.

I forløbet har to af Bymidteforums deltagere præsenteret selvstændige idéer og forslag til den fremtidige midtby, nemlig Chris Young og Byforeningen i Odense.

Forslagene kan ses på Odense Kommunes hjemmeside: www.odense.dk/kvarterplanbyhavn

I Bymidteforums første workshop nedskrev deltagerne efter en diskussion individuelt deres udsagn om hvad de synes er det bedste, det værste, det de undrer sig over, og det de drømmer om i forhold til kvarterplanen.

Til Bymidteforums anden workshop havde forvaltningen tematiseret udsagnene, og tre temaer blev diskuteret og uddybet i seks mindre grupper.

På tredje workshop fokuserede tre større grupper inden for hvert sit tema på, hvad der er vigtigst for dem.

Grupperne har fremlagt resultaterne af deres diskussioner for hinanden, og på den måde understøttet hinandens arbejde.

De tre temaer er:

- Byliv, transport og mobilitet
- Bylivsgeneratorer, flows og forbindelser
- Byrum – udfoldelsesmuligheder, mangfoldighed og potentialer.

Mange af bymidteforums deltagere har udtrykt tilfredshed med forløbet, hvor de har oplevet at flytte sig selv og andre fra markering af holdninger til mange nuancer og en høj grad af fælles forståelse, selv om der naturligvis også forekommer særstandpunkter.

Resultatet fra de enkelte grupper er samlet her i form af tre artikler.

Bylivsgenerator - fx. en kulturinstitution, der i særlig grad genererer byliv, fordi den tiltrækker mange mennesker. Der kan opstå vigtige flows mellem stærke generatorer.

Flows - områder i byen, hvor der er en jævn strøm af mennesker, der på forskellig vis bidrager til bylivet: i kraft af daglig færden, særlige aktiviteter eller almindeligt ophold og uformel kontakt.

Mobilitet - handler om menneskers mulighed for at bevæge sig i byen og komme til og fra deres mål.

Tilgængelighed (for handicappede) - at alle kan få adgang til byens rum og mulighed for at udfolde sig i dem.

Byliv, trafik og mobilitet

Trivsel

Der skal være fokus på det sunde og det grønne i midtbyen – det gælder også i forhold til de forskellige trafikarter. Byplanlægningen skal være kreativ, og der må gerne tænkes utraditionelt.

Odense er i front som cykelby, og det skal videreudvikles, så det er hurtigt og nemt for cyklisterne. Midtbyen skal udvikles på de bløde trafikanter betingelser med tilgængelighed for alle.

Midtbyen kan ses som eksperimentarium, hvor det er attraktivt at se, lytte, røre og opleve.

Byen skal udvikles i en nutidig form på baggrund af historien, for eksempel med nyetablering af vor tids pladser på baggrund af Odenses historie med mange mindre torve. Fisketorvet opleves af mange som det centrale forbindende torv.

Trafik

Det er rigtigt at skabe en sammenhængende midtby. Det skal afklares, hvor stort selve centrum med integrerede fodgængerområder og sivegader skal være. De omkringliggende områder som for eksempel Campus skal så forbindes hertil.

Kanalforbindelsen skal etableres, og der skal ikke være gennemkørende tung trafik inden for ring II.

Tung trafik inden for ringen skal alene være varetransport til butikker mv.

Den indre ringvej med Toldbodgade, Grønlandsgade, Reventlowsvej mv. skal forbedres, så trafikken fordeles og de to akser Østre Stationsvej og Thomas B. Thriges Gade aflastes. Jarlsberggades og Fjordsgades rolle i sammenhæng med den indre ringvej skal fastlægges.

For centrum skal der for bilister laves en konsekvent zoneinddeling, så bilerne skal samme vej ind og ud igen. Der skal etableres parkeringsanlæg ved indfaldsvejene, og parkeringsøgning i centrum skal undgås.

For den kollektive trafik ønskes små cirkulerende busser, som fylder mindre i bybilledet.

Odense er en stor by, derfor må der gerne være store træk i byen

Trafik er en vigtig del af livet i en stor by, men trafikken skal integreres med nænsomhed og omtanke. Thomas B. Thriges Gade bør opleves som en bygade, helst med mindre trafik end den nuværende trafik på Skt. Knuds Plads.

Den gennemkørende trafik bør i princippet løses via ringvejssystemet.

Hvis der fortsat vil være gennemkørende trafik på Thomas B. Thriges Gade kunne den med fordel afvikles under jorden. En tunnel bør ikke være et mål i sig selv, og den løser ikke alle trafikale problemer – for eksempel vil der stadig være problemer før og efter tunnelens begyndelse og ophør.

De øst – vestgående forbindelser for fodgængere og cyklister bør prioriteres højt – med eller uden tunnel.

Bylivsgeneratorer, flows og forbindelser

De visuelle sammenhænge er meget vigtige, både konkret fysisk og på den mentale plan. Det gælder både for kvarterplanens forslag om en stibro over baneterrænet og for området omkring Thomas B. Thriges Gade. Det visuelle er med til at skabe byens identitet.

Campus og stibroen

Stibroen er vigtig i forhold til mentalt at opleve hul igennem til havnen. Der er en stor mental barriere mellem by og havn.

Det er vigtigt at sikre gode mål og ærinder i Campusområdet. Stibroen er nyttig for målene tæt på broen. Skæve byggerier med indbyggede leg- og lær-principper omkring bro

en vil bidrage til et godt, interessant og identitetsskabende bybillede. For at gøre broen interessant, bør der ikke være for mange andre forbindelser. Stibroen er vigtig som ikon, og den skal være dygtigt designet. Stibroen vil ud over at være en god forbindelse være et udkigspunkt mod byens tårne.

Kvarterplanens forslag formodes at kunne opfylde gruppens ønsker.

Thomas B. Thriges Gade

Trafik gennem byen er ikke fremtiden, men tiden er ikke moden til radikalt at presse bilerne ud endnu. Bymidten er i konkurrence med Rosengårdscenret, og en forholdsvis ubesværet adgang til bymidten er derfor ønskelig.

Bymidten byder dog på noget ganske andet end Rosengårdscentret. I bymidten søges oplevelser, som bilerne forstyrrer.

Et princip med ringveje og stikveje ind til centrum anbefales, da det ses som afgørende for afviklingen af trafikken. Bilparkering anbefales at ske i randen i gangafstand fra målene. Acceptable gangafstande til centrum er for eksempel fra lige syd for åen og fra slagterigrunden.

Thomas B. Thriges Gade som byggede med underjordisk parkering kan fungere. Parkeringen skal dog ikke nødvendigvis hænge sammen under jorden fra den ene ende til den anden.

Underjordisk parkering er ikke så søgt som parkering over jorden. Det er derfor vigtigt, at parkeringskældrene bliver attraktive og behandles visuelt.

Det er afgørende at forholde sig til Thomas B. Thriges Gade med løsninger, der ikke involverer en motorgade gennem byen eller en motorgade i en tunnel. Der anbefales en boulevard med dæmpet trafikmængde og hastighed.

Gode sammenhænge på tværs af Thomas B. Thriges Gade er vigtige, se nedenfor.

Det er vigtigt ikke at lave en konkurrerende handelsgade til Nørregade.

Derfor skal Thomas B. Thriges Gade have en anden karakter.

Skibhuskvarteret bør forstærkes som magnet og kraftcenter, og sammenhængen med bymidten skal derfor understøttes.

Sammenhænge på tværs

Overgadekvarteret byder på historie og et lidt skævt miljø, og det er unikt i Odense. Man kan ikke nybygge historie og miljø, og det bør sikres, at den historiske by kommer til sin ret.

Kvarteret skal gennemføres som museumskvarter for at bevare og forstærke sin unikke karakter. Adgang til gårdene, iværksætterier, småbutikker og lignende skal fremmes. Kvarteret har en mere langsom puls end resten af bymidten, og "det skæve" skal understøttes. Der er en stor styrke i det historiske image, som ikke kan kopieres.

Vestergade-Overgade-aksen skal styrkes med Brandts-kvarteret som magnet i den ene ende og H. C. Andersens-kvarteret i den anden ende.

Overgade skal af handelsmæssige årsager være enten ren gågade eller have gennemkørende trafik, ikke opdeles på halvvejen.

Forbindelsen fra Nørregade via Skulkenborg til H. C. Andersens-kvarteret ses som mindre vigtig i forhold til at styrke kvarteret.

Byrum – udfoldelsesmuligheder, mangfoldighed og potentialer

Hvordan skal byrummene se ud

Der ønskes en variation af små og store rum, centrale og decentrale mødesteder i byen.

Byrum, der kan tilbyde noget forskelligt i det samlede bybillede, og som på hver deres niveau kan inspirere til en mangfoldighed af aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for mange målgrupper og for alle generationer.

Alle rum skal ikke kunne det hele, men byens gader og pladser skal tilbyde noget forskelligt og supplere hinanden og have en indbyrdes sammenhæng og tilgængelighed.

Gode byrum skal indrettes, så de bidrager til kontakt mellem mennesker, etablerer uformelle mødesteder og både giver mulighed for aktiv deltagelse, oplevelse og læring såvel som for mere tilbagetrukket iagttagelse, at lytte og fornemme.

Byrum skal kunne bruges også på andre årstider end om sommeren, og der kan for eksempel tænkes i niveauer, hvilket skaber god mulighed for at opholde eller udfolde sig.

Belysning og beplantning er vigtige elementer, fordi det skaber synlighed også på afstand, og det bringer naturen og det sanselige element ind i byen.

Flere var fra starten fascineret af en tunnelloøsning ved Thomas B. Thriges Gade men ændrede holdning undervejs.

Blandt andet fordi det i gruppens drøftelser var meget fremme, at tunnelloøsninger med tilhørende ramper vil give nogle meget uæstetiske byrum, og at disse modeller var dårlige i forhold til cyklister, kollektiv trafik mm. Gruppens flertal endte med at foretrække løsninger uden tunnel.

Én i gruppen mente dog, at tunnelloøsningen måtte give muligheder for gode pladsdannelser og aktiviteter på terræn med adgang direkte fra parkering under jorden.

Kvarterplanen opfylder gruppens behov og synspunkter for byrum følgende steder:

- Bygaden (scenario 4) eventuelt kombineret med en rampe til parkeringskælder på midten af Thomas B. Thriges Gade (jf. Byforeningens forslag) imødekommer fint gruppens tanker om byrum
- Bygaden (scenario 4) skaber mulighed for gode overgange og for at etablere spændende byrum ved Skulkenborg

- Forslaget for Campus - herunder den grønne kile og Lerchesgade - giver mulighed for mange spændende byrum, der er anderledes i deres udformning end i bymidten samt for flere uformelle mødesteder og opholdsarealer
- Playspots kan fungere som zoneovergange
- Stibroen skal også kunne bruges som mødested.

Hvem skal bruge byrummene

Indgangsvinklen skal være: "Brugerne er dem, der bruger byrummene".

Det er et stærkt ønske, at der i den fremtidige realisering af kvarterplanens forslag til byrum og playspots skal være debat om udformning og indhold af de nye rum.

Brugerne skal involveres i at skabe dem, for eksempel ved at der etableres netværk eller initiativgrupper, som kommer med forslag til rummenes indretning og tager ejerskab på efterfølgende at lave aktiviteter på playspots'ene.

Aktiviteterne skal ikke styres - der skal være mulighed for, at brugerne fylder rammen ud. Brugerne bør også have indflydelse på at kunne ændre playspots over tid, da byrum og aktiviteter ikke nødvendigvis skal opfattes som statiske.

Det anbefales som et realistisk udgangspunkt for den fremtidige realisering af nye byrum og playspots, at starte der, hvor der i forvejen er brugere til stede. For eksempel i forbindelse med Ungdomshuset i Nørregade eller Tietgenskolen i Campus-området.

"Fyrtårne", der tiltrækker mennesker, er vigtige for byens liv

Spektakulære "magneter", i form af for eksempel kulturelle bygninger, en flot park, en stor fontæne etc., som kan tiltrække mange mennesker, er vigtige brikker i netværket af levende byrum.

Kvarterplanen opfylder gruppens behov og synspunkter for "fyrtårne" følgende steder:

- Det nye Musik- og Teaterhus og musikkonservatorium samt tilhørende forplads
- Fikspunktet ved Skibhusvej og postterminalen kan blive til et "fyrtårn".

Trafik – i en afbalanceret form – er også en del af bylivet

Et hovedprincip skal være, at parkering skal under jorden, så overfladen frigøres til byliv. Der skal fokuseres på sikkerhed i trafikken, så der åbnes op for, at man lettere kan skate, løbe etc. og at børn trygt kan cykle i byen.

Der ønskes sivetrafik i de små gader samt dæmpet trafik på Thomas B. Thriges Gade og Østre Stationsvej.

Kvarterplanen opfylder gruppens behov og synspunkter for trafik og parkering følgende steder:

- Alle scenarier for Thomas B. Thriges Gade vælger at grave parkeringen ned.

- Bygaden (scenario 4) som en tosporet vej eventuelt kombineret med en rampe til parkeringskælder på midten af Thomas B. Thriges Gade (jf. Byforeningens forslag) imødekommer gruppens synspunkter om afbalanceret trafik.

Følgende har deltaget i udarbejdelsen af Bymidteforums udtalelse

Johannes Lollesgaard, Odene Cityforening

Erling Jensen, FDM

Birthe Malling, Handicaprådet

Lars Andresen, IDA Fyn

Hans Juul Jacobsen

Kristian Bang Hansen, studerende

Erik Broby og Ove Bechsgaard, Ældrerådet

Claus Koch, EventH ouse

Ole Pilgaard, Grundejerforeningen H.C.Andersen-kvarteret

Frede Madsen og Jarl Abrahamsen, Byforeningen i Odense

Peter Zink, Industri- og Handelskammeret

Asger Lornetzen og Lisbeth Borum Schmidt, Odense Bys Museer

Per Sahl, Loppemarked på havnen m.m.

Per Hein, Stjerneskipet

Bo Ravn, Tietgenskolen

Knud Birkegaard, Den Sociale Højskole

Lisbeth Simonsen, VUC

Anne Marie Frank, Kunstner

Per Lindegaard Christensen, Korsløkke Ungdomsskole

Mogens Andreasen

Jack Nielsen, Restauratørforeningen

Sanne Kofoed Olsen, Det Fynske Kunstakademi

Kim K. Melsen, Konsulent Odense Kommune

Chris Young

Anne-Kristine Mortensen, Børnekulturkoordinator Odense Kommune

Karsten Damgaard og Hans Christian Nielsen, Ungdomshuset i Nørregade

Karen Maigaard, Odense Fagskole

Uffe Most, Odense Musikskole

Barbara Whitmarsh, Visit Odense

Yngve Riber, Kunstner

Helga Brønnum, DJØF

